

กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา
อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*

THE CAREER DEVELOPMENT PROCESS OF TEACHERS INTO
THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY (PLC) OF THOENG
EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT NETWORK
CHIANG RAI PROVINCE

ชูชาติ แพลงล้วน

Chuchat Plangloun

โรงเรียนบ้านบุญนาศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

Ban Bun Nak School The Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4, Thailand

E-mail: chuplang.cp@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น 2) เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) เพื่อทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ 4) เพื่อประเมินผลกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการสอบถามครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ยกร่างและตรวจสอบความตรงและความเหมาะสมของกระบวนการโดยผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำทดลองใช้ในภาคการศึกษาที่ 2/2562 และประเมินผลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านวิชาชีพครู และด้านความพึงพอใจโดยครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 244 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบประเมิน และประเด็นสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดโดยครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก 2) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัย กระบวนการ ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา และปัจจัยความสำเร็จ 3) ผลการทดลองใช้ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการสอน จำนวน 32 ชิ้น และ

* Received 22 May 2020; Revised 11 August 2020; Accepted 18 August 2020

4) ผลการประเมิน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด และมีทักษะและประสบการณ์การออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน และมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาวิชาชีพครู, กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

This research article aimed 1) to study the situation and the requirements, 2) to create the career development process of teachers to the professional learning community (PLC), 3) to trial the career development process of teachers to the professional learning community (PLC) and 4) to evaluate the career development process of teachers to the professional learning community (PLC) of Thoeng Educational Quality Development Network, Chiang Rai Province. The research methodology by literature reviewing, the scholars interview, to trial the teacher career development process in 2/2562 semester and to evaluate the career development process of teachers to the professional learning community (PLC) of Thoeng Educational Quality Development Network, Chiang Rai Province. The research instruments used questionnaires, literature reviewing, the scholars' interview, group discussion process. The statistics used for data analysis were the percentage, mean, standard deviation and content analysis. The finding showed as follow: 1) the situation and requirement of teachers development in overall were the highest level and the teacher perspectives of the professional learning community (PLC) in overall was high level. 2) The career development process of teachers to the professional learning community (PLC) consist of 6 elements; principle, goal, input, process, output and key success factors. 3) the career development process of teachers to the professional learning community (PLC) output was getting 32 lesson study plans and Instructional Medias and 4) the students had higher academic achievement, the teacher perspectives of the professional learning community (PLC) in overall was the highest level including improving the skills and experiences in teaching and the teachers satisfaction toward career development process of teachers toward the professional learning community (PLC) was the highest level.

Keywords: Teacher Development, Teacher Development Process, Professional Learning Community (PLC)

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเป้าประสงค์ คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นมืออาชีพ และมีทักษะวิชาชีพขั้นสูง โดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญ คือ 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันทางการศึกษาที่ผลิตครูในการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับสาขาวิชา และสอดคล้องกับการพัฒนาในศตวรรษที่ 21 2) พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และ 3) นำ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภททั้งระบบ ในด้านการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมนั้น แนวทางการดำเนินงานหนึ่ง คือ การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้แบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

เนื่องจากครูมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาของประเทศให้ประสบความสำเร็จ ครูเป็นผู้มีความรู้ด้านวิชาชีพครู ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีภาวะผู้นำครู การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ และมีสมรรถนะหลัก คือ การปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มีการบริการที่ดี มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ การทำงานเป็นทีม และเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู จากการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าสถานศึกษามีจำนวนครูไม่ครบตามชั้นเรียน ไม่ครบวิชา ครูมีภาระงานมาก ขาดการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ โดย พศิน แดงจวง ได้สรุปสาเหตุของปัญหาคุณภาพการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ เกิดจากพื้นฐานศักยภาพผู้เรียน คือ ผู้เรียนมีสติปัญญาต่ำ ขาดความสนใจใฝ่หาความรู้ ไม่มีเวลา เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน เกิดจากสมรรถนะของโรงเรียนทั้งด้านครู ผู้บริหาร และสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ขาดแคลน และเกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงนโยบายทางการศึกษา การเปลี่ยนผู้บริหาร และการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน (พศิน แดงจวง, 2554)

การพัฒนาครูในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นการดำเนินงานโดยสมาชิกชุมชนร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย กิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ และภารกิจการพัฒนา

ร่วมกัน สมาชิกรวมพลังเรียนรู้แบบกัลยาณมิตร ลงมือปฏิบัติบนพื้นฐานการทำงานที่อิงพื้นที่ การปฏิบัติงานมากกว่าการพัฒนาในรูปแบบอื่นที่ได้จากภายนอกห้องเรียน โดยมีกระบวนการดำเนินงานประกอบด้วย 1) การสร้างบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน (Shared values and norms) 2) การปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันคือ การเรียนรู้ของผู้เรียน (Collective focus on student learning) 3) การร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพ (Collaboration) 4) การเปิดรับการชี้แนะการปฏิบัติงาน (Expert advice and study visit) และ 5) การสนทนาที่มุ่งสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflection dialogue) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระดับบุคคล คือ การเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมทางบวกแก่ครู ผู้บริหาร ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องให้เป็น “คนคุณภาพ” ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการศึกษา และคุณภาพของประเทศ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่บุคลากรในสถานศึกษาในองค์กรต่างร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ในการวิพากษ์ วิจารณ์ ร่วมสะท้อนคิด และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกันมากขึ้น กล่าวได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่สมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษารวมตัวกันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง แก่วิชาชีพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน รวมทั้งสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพแก่สมาชิกให้สมกับความเป็น “ครูมืออาชีพ” อย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559)

การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีความก้าวหน้าและสร้างความเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งข้อค้นพบจากการวิจัยของ Ahn, J. ที่ได้ศึกษาขั้นตอนและวิธีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนมัธยมในประเทศเกาหลีใต้และพบว่าสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีทัศนคติเชิงบวก สามารถแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้ (Ahn, J., 2017) ผลการวิจัยของ Hairon, S. & Tan, C. ที่ได้ศึกษาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในประเทศสิงคโปร์และเชียงใหม่ และพบว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLCs) ได้รับการยอมรับว่ามีศักยภาพในการยกระดับคุณภาพของครูผู้สอนและนักเรียนผ่านการทำงานร่วมกันของครูตามโครงการสร้างทำงานและประสบความสำเร็จอย่างเห็นได้ชัดจากผลการประเมินนักเรียนระดับนานาชาติ (PISA) สำหรับประเทศไทย (Hairon, S. & Tan, C., 2017) พบว่า หน่วยงานการศึกษาได้สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษาด้วยรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เห็นได้จากประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือรวมพลังกันเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพที่มี ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาวิชาชีพครูอย่าง แท้จริง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559) และแนวทางการพัฒนาครูของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้กำหนดรูปแบบการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชน

การเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีส่งเสริมให้มีการอบรม PLC หรือ “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ให้กับครูและผู้บริหารสถานศึกษาทั่วประเทศ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถวางแผนการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการ เรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายและแนวทางการการ ดำเนินงานการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการค้นหารูปแบบการพัฒนาครูและแนว ทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูภายในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการจัดการเรียนรู้ การทำงานแบบร่วมมือ ร่วมมือรวมพลังกันเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อสร้างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
4. เพื่อประเมินกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งการ วิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในกระบวนการพัฒนา วิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการ

เรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ มีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยข้อคำถามในแบบประเมินฉบับที่ 1 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.45 - 0.95 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.97 และข้อคำถามในแบบประเมินฉบับที่ 2 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.47 - 0.91 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.90 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 20 โรงเรียน จำนวน 244 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาการศึกษาศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาวิชาชีพครู แนวคิดเกี่ยวกับวิชาชีพครูและการพัฒนาวิชาชีพครู แนวคิดการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 7 คน เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จากนั้นนำมาวิเคราะห์และหาลักษณะความสอดคล้องและสรุปข้อมูล และนำมาร่างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พร้อมจัดทำคู่มือการใช้และนำเสนอร่างกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่จัดทำต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มีคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพครู มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการศึกษา และมีความเต็มใจให้ความคิดเห็นในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อตรวจสอบความตรงและความเหมาะสมของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยใช้การจัดประชุมสนทนากลุ่ม และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขเป็น

กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายที่สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยดำเนินการทดลองในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 20 โรงเรียน จำนวน 244 คน ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยประเมินคุณภาพนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และประเมินด้านวิชาชีพครู ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสรุปทักษะและประสบการณ์ของครูที่ได้รับ และประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ โดยฉบับที่ 1 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นแบบประเมินชุดเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 และฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจ มีลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.52-0.94 และค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.96 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้ จากนั้นนำไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 20 โรงเรียน จำนวน 244 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพปัจจุบันในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.37) และความต้องการจำเป็นในภาพรวมมีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.21) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

รายการ	N = 244		ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ความคิดเห็น
สภาพปัจจุบัน	4.59	0.37	มากที่สุด
ความต้องการจำเป็น	4.78	0.21	มากที่สุด

2. กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันทุกขั้นตอน 2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและสมรรถนะการทำงานให้มีประสิทธิภาพ 3) ปัจจัย (Input) ได้แก่ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรทางการศึกษา เทคโนโลยีและงบประมาณ 4) กระบวนการ (Process) คือ กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 7 ขั้นตอน ได้แก่ 4.1) ขั้นให้ความรู้ เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้ครูมีความรู้เพิ่มมากขึ้น 4.2) ขั้นวิเคราะห์ เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของครูโดยการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน 4.3) ขั้นวางแผน เป็นกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายร่วมกัน กำหนดกลยุทธ์การพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดข้อตกลงและแนวปฏิบัติงานร่วมกันโดยมุ่งสู่เป้าหมายสุดท้าย คือ การพัฒนาผู้เรียน 4.4) ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการปฏิบัติร่วมกันอย่างจริงจังของครูผู้สอนตามกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้และแผนปฏิบัติการที่ได้ร่วมกันคิดไว้ ด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวิเคราะห์ปัญหา ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติ ขั้นสังเกตและสะท้อนผล และขั้นปรับปรุงใหม่ 4.5) ขั้นนิเทศและติดตามผล เป็นการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการที่ได้รับไว้ และทบทวนระหว่าง การนำไปปฏิบัติ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อค้นพบ จุดเด่น จุดด้อย ปัญหา อุปสรรค จุดที่ต้องแก้ไข นำมาพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้วิธีการใหม่ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล จัดทำแผนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ดำเนินการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และแนะนำวิธีแก้ปัญหาในส่วนที่ยังไม่บรรลุผล 4.6) ขั้นประเมินผล เป็นการสรุป และรายงานผลการดำเนินงานที่ทั้งหมดและพิจารณาแนวทางที่เหมาะสม (Best Practice) กับผู้เรียนเพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน และ 4.7) ขั้นขยายผลสู่ชุมชน เป็นการนำแนวทางการปฏิบัติที่ดีหรือแนวทางที่เหมาะสม (Best Practice) เกี่ยวกับสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพพร้อมกัน เผยแพร่สู่ทุกสถานศึกษาในกลุ่ม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป 5) ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา (Output) ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านวิชาชีพครู คือ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ PLC การมีทักษะและประสบการณ์ และความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และ 6) ปัจจัยความสำเร็จ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

3. ผลการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 7 ขั้นตอน มีดังนี้

3.1 ขั้นให้ความรู้ พบว่า ครูในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในหัวข้อ 1) ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คืออะไร 2) กระบวนการทำ PLC 3) ทำ PLC เพื่อค้นหาสาเหตุและปัญหา หาแนวทางแก้ปัญหา และเลือกวิธีการแก้ปัญหา 4) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหา 6) นำเสนอผลงาน 7) สรุปและอภิปรายปัญหาในการทำกิจกรรม

3.2 ขั้นวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้จัดประชุมเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ใน 4 เรื่อง ได้แก่ 1) นโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ สพฐ. 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ NT, O - NET 3) การแก้ปัญหาเด็กชั้น ป.1 ที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ และ 4) การพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

3.3 ขั้นวางแผน พบว่า กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษากลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง 1 (AC เเทิง 1) และคณะกรรมการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และ PLC ระดับปฐมวัยชี้แจงวิธีการดำเนินงานการขับเคลื่อน PLC กำหนดเป้าหมายการพัฒนา ตัวชี้วัดความสำเร็จ และจัดทำแผนปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3.4 ขั้นลงมือปฏิบัติ เป็นขั้นตอนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิบัติร่วมกันอย่างจริงจังของทีม PLC ทั้ง 9 ทีม ตามแผนปฏิบัติการที่ได้ร่วมกันคิดไว้ ด้วยกระบวนการดังนี้ 1) วิเคราะห์ปัญหา โดยทุกกลุ่มร่วมวิเคราะห์ปัญหาผู้เรียน วิเคราะห์หลักสูตรรายวิชา แนวทางการแก้ปัญหา ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียนเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา และการออกแบบการเรียนการสอน 2) ขั้นวางแผน ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และนวัตกรรมการสอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา ในขั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ แผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรม

สอน 3) ชั้นปฏิบัติ ทีม PLC แต่ละกลุ่มปฏิบัติตามนำแผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการสอนไปปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยมีครูร่วมสังเกตการณ์ ในชั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน 4) ชั้นสังเกตและสะท้อนผล ครูในทีม PLC นำเสนอผลงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นการสะท้อนแนวคิด มุมมอง เพื่อสร้างความเข้าใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด ในชั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ ประสบการณ์ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมการสอน และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และ 5) ชั้นปรับปรุงใหม่ เป็นการนำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมการสอน การจัดการเรียนการสอน โดย ทีม PLC ร่วมกันนำเสนอผลงาน สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ในชั้นนี้ครูจะได้บทเรียน คือ การทบทวนในชั้นเรียน

3.5 ชั้นนิเทศและติดตามผล คณะกรรมการที่ปรึกษาของชุมชนแห่งการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และหัวหน้า/ตัวแทน PLC กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้ดำเนินการนิเทศและติดตามผล จำนวน 3 ครั้ง พบว่า ผู้บริหารทุกโรงเรียนให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนการดำเนินงานของกลุ่ม PLC แต่พบปัญหาและอุปสรรค คือ 1) จำนวนสมาชิกในกลุ่ม PLC มีขนาดใหญ่จำนวนสมาชิกมากจึงมีปัญหาเรื่องของการรวมกลุ่มและการพบปะสะท้อนผลการปฏิบัติ และเกิดความล่าช้าการรวมกลุ่มที่ไม่พร้อมเพรียงกันในการประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง 2) ข้อจำกัดเวลาและการพบปะระหว่างสมาชิกในกลุ่ม 3) สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีภาระงานมากและมีงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายและด้วยมีเวลาที่จำกัดทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานของกลุ่มได้อย่างเต็มที่ และการส่งรายงานล่าช้าไม่ตรงตามกำหนดเวลา แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ 1) ศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการรวมกันเป็นกลุ่ม PLC ที่มีประสิทธิภาพลดข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ผ่านมา อาทิเช่น ความสมัครใจ ระยะทาง สถานที่ ความรับผิดชอบ ประเด็นปัญหา กลยุทธ์การพัฒนา ฯลฯ 2) การกำหนดให้ครูจัดตั้งกลุ่ม PLC กลุ่มย่อย ๆ ภายในสถานศึกษาหรือร่วมกับสถานศึกษาใกล้เคียงกัน พร้อมให้การส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจัง 3) ค้นหาแบบและแนวทางพัฒนาที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแต่ละกลุ่ม PLC ให้เหมาะสมและมีคุณภาพต่อไป 4) ส่งเสริมสนับสนุนการรวมกลุ่ม PLC ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้วยกลยุทธ์ รูปแบบหรือเทคนิควิธีการต่าง ๆ มากกว่าเป็นสำคัญ

3.6 ชั้นประเมินผล จากการดำเนินงานกระบวนการ พัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ส่งผลให้เกิดผลดีต่อนักเรียน ครู และโรงเรียน โดยพบว่า 1) นักเรียนได้รับการจัดประสบการณ์ใหม่ที่เหมาะสมกับวัย เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ให้ความสนใจและกระตือรือร้นต่อการการเรียนรู้ นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านการอ่านดีขึ้น มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิด

สร้างสรรค์ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสาร ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการคิดด้วยตนเอง มีทักษะกระบวนการทำงานแบบกลุ่มเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มและกล้าแสดงออก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการดีขึ้น 2) ครูที่เข้าร่วมกิจกรรมมีเจตคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการ พัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีเทคนิควิธีการสอนใหม่ๆ ในการจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และได้องค์ความรู้ด้านทักษะกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มในรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ และ 3) โรงเรียนมีครูมืออาชีพเพิ่มมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชน มีแผนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา มีสื่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและระดับปฐมวัย และผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการพัฒนาผู้เรียนให้อ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น

3.7 ขยายผลสู่ชุมชน กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ได้นำแนวทางการปฏิบัติที่ดีหรือแนวทางที่เหมาะสม (Best Practice) เกี่ยวกับสร้างเครือข่ายชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกัน เผยแพร่สู่ทุกสถานศึกษาในกลุ่มและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสนใจ โดยได้ดำเนินการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานของทุกกลุ่มกิจกรรม ประกวดผลงาน นวัตกรรมดีเด่น รายงานการถอดบทเรียน รายงานการวิจัย การเผยแพร่บทความทางวิชาการ และการพูดคุย แลกเปลี่ยน และให้ข้อมูลในระดับบุคคลและระดับกลุ่มเครือข่ายการศึกษา

4. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

4.1 ในภาพรวมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2562 (คะแนนเฉลี่ย 74.29) สูงกว่าปีการศึกษา 2561 (คะแนนเฉลี่ย 73.53) โดยมีผลพัฒนาการเพิ่มขึ้น 0.76 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	กลุ่มสาระการเรียนรู้								เฉลี่ย
	ไทย	คณิต	วิทย์	สังคม	สุขศึกษา	ศิลปะ	กอท.	อังกฤษ	
ปี 2561	72.49	71.46	71.72	74.30	78.86	77.87	76.85	68.06	73.53
ปี 2562	73.28	71.12	72.26	74.01	79.22	77.58	77.93	68.59	74.29

4.2 ครูมีทักษะและประสบการณ์ในการวิเคราะห์ปัญหา การวิเคราะห์หลักสูตร รายวิชา การออกแบบการเรียนการสอน การออกแบบสื่อการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน การปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่

ได้ออกแบบไว้ มีประสบการณ์ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มีทักษะและประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน การทำงานเป็นทีม การทำงานกลุ่มร่วมกัน มีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และมีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดและการจัดการเรียนรู้ในเชิงรุก และครูได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเองและประเมินโดยเพื่อนครู นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเองของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 ผลประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.22) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลประเมินความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

รายการ	N = 244		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{X}$	S.D.	
ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.77	0.22	มากที่สุด

4.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	จำนวนครูและบุคลากร	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเข้าร่วม	244	4.44	0.18	22.815	0.00
หลังเข้าร่วม	244	4.72	0.19		

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็น พบว่า 1) สภาพปัจจุบันในการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพในภาพรวมมีความต้องการจำเป็นอยู่ในมากที่สุด โดยเฉพาะความต้องการจำเป็นในการออกแบบเทคนิควิธีการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การพัฒนานักเรียนตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว ครูจำเป็นต้องออกแบบการเรียนการสอน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง มีการวางเรื่องการจัดการเรียน การเตรียมสื่อการเรียนรู้ ซึ่งในการความต้องการจำเป็นดังกล่าว ครูต้องได้รับการชี้แนะและการระดมความคิดเห็นจากครูเชี่ยวชาญเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมุทรสมปอง ที่พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านความต้องการในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (สมุทร สมปอง, 2558) ซึ่งนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิชาชีพครูที่มุ่งให้ครู ผู้บริหาร นักการศึกษา และผู้เกี่ยวข้อง ร่วมมือรวมพลังกันพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอในรูปแบบ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Community: PLC) โดยได้จัดสรรเงินอุดหนุนกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพให้แก่เครือข่ายที่มีการรวมตัวกันทางวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยรูปแบบ PLC (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559) กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายจึงเห็นความสำคัญในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยวิธีการดังกล่าว ซึ่งเป็นกลไกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนด้วยการพัฒนาวิชาชีพครู ทำให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างแท้จริง

2. กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัย (Input) 4) กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Process) 5) ขั้นตอน 6) ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา (Output) และ 6) ปัจจัยความสำเร็จ ทั้งนี้เพราะชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีแนวคิดทฤษฎีที่รองรับและมีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาอย่างชัดเจนว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีกระบวนการดำเนินงานของเครือข่ายที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มุ่งการปฏิบัติที่มีเป้าหมายร่วมกันและการร่วมมือรวมพลังของสมาชิกชุมชนวิชาชีพที่นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2559) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์; Hord, S.M. et al. ดังนั้นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ จึงเป็นขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาวิชาชีพครูที่เกิดจากการรวมพลังของกลุ่มครูผู้สอนในแต่ละระดับ รายวิชา หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักการศึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้

ความช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งด้านหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดในด้านคุณภาพของกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวข้างต้น ได้ผ่านการศึกษาค้นคว้า สังเคราะห์ และมีผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ตรวจสอบความตรง ความเหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้ (อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์, 2559); (Hord, S. M. et al., 2009) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฐาปนัฐ อุดมศรี ที่พบว่า การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ การสนับสนุนปัจจัยแวดล้อม การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ การปฏิบัติที่มุ่งผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิธีการปฏิบัติ (ฐาปนัฐ อุดมศรี, 2558)

3. จากการทดลองใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยมีกระบวนการพัฒนา 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นให้ความรู้ ขั้นวิเคราะห์ ขั้นวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นนิเทศและติดตามผล ขั้นประเมินผล ขั้นขยายผลสู่ชุมชน ทั้งนี้เพราะกระบวนการทำงานของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน คือ การรวมกลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกัน ร่วมกันคิดแก้ปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน หาสาเหตุที่สำคัญและแนวทางแก้ไขปัญหา จากนั้นนำแนวทางที่ได้มาช่วยกันสร้างแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ การนำไปปฏิบัติในพื้นที่จริง และร่วมกันสะท้อนผลและปรับปรุงงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีสิ่งที่สำเร็จ คือ นวัตกรรม และสิ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาวิชาชีพครูผ่านการพัฒนาผู้เรียน สร้างประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม ซึ่งการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับสถานศึกษา (Professional Learning Community: PLC) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวปฏิบัติดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC จำนวนตามความเหมาะสม 2) กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC 3) การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC 4) กำกับ ติดตามนิเทศ และประเมินผล 5) สรุปรายงานผลการดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC 6) กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน และยกย่องเชิดชูเกียรติการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC สู่สถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) สอดคล้องกับแนวคิดการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ เรวณี ชัยเขาวรัตน์ ที่ได้ระบุงจรการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้แก่ 1) ระบุความต้องการผู้เรียนและความสำคัญ 2) ครูร่วมกันวางแผนการเรียนรู้และทดลองใช้ 3) ตรวจสอบแผนและกระบวนการนำไปใช้ 4) ปรับปรุงแก้ไขบนพื้นฐานของการเรียนรู้ 5) ศึกษาแนวทางการสอน และทดลองใช้วิธีใหม่ 6) สะท้อนผลการทำงานและพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมกับผู้เรียน (เรวณี ชัยเขาวรัตน์, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Shanks, J. ที่พบว่า

แนวคิดชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสนับสนุนการทำงานด้านการเรียนการสอนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ด้วยการสร้างความพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มครู ร่วมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนด้วยการสนับสนุนความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ปรับปรุงการวางแผนการเรียนการสอน การจัดการสอนในห้องเรียน และการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งการดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนโดยเฉพาะด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน (Shanks, J., 2016) และผลการวิจัยของ Hallam, P. R., et al. ได้สรุปว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพในการปรับปรุงการทำงานร่วมกันของครูและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (Hallam, P. R., et al., 2015)

4. ผลการประเมินกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย พบว่า 1) ในภาพรวมนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dan, C. ที่พบว่า โรงเรียนและครูให้ความสำคัญกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดจากการสื่อสาร ความร่วมมือที่ดีมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ครูได้รับคำแนะนำและแนวทางที่ดีในการนำปฏิบัติงาน และทำให้นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและมีผลการเรียนที่ดีขึ้น 2) ครูมีทักษะและประสบการณ์การออกแบบการเรียนการสอน ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน และมีองค์ความรู้ในการถ่ายทอดและการจัดการเรียนรู้ในเชิงรุก และครูได้ประเมินการจัดการเรียนการสอนของตนเองและประเมินโดยเพื่อนครู นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาตนเองของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Dan, C., 2012) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รตนภูมิ โนสุ พบว่า ปัจจัยในการดำเนินการขับเคลื่อนให้ประสบผลสำเร็จ คือ สถานศึกษาต้องการให้มีการส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน การส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองที่เกิดจากความต้องการของครู จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความชำนาญ การเสริมสร้างแรงบันดาลใจ ขวัญและกำลังใจจากทุกภาคส่วน การเสริมสร้างกระบวนการนิเทศชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การสร้างและส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายช่วยเหลือการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมสนับสนุนการทำงานเป็นทีม 3) ความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (รตนภูมิ โนสุ, 2560) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กวิสรา ชื่นอุรา ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ครูและบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง

จังหวัดเชียงรายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย สูงกว่าก่อนเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าก่อนการดำเนินงาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในภาพรวมของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ระหว่างการดำเนินงานเมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคจะมีคณะกรรมการที่ปรึกษาและครูเชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำและให้แนวทางการแก้ปัญหา พร้อมกับให้ความรู้เกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้เพิ่มเติม ทำให้ทีม PLC แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้มีความเข้าใจตรงกัน มีโอกาสนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การลงมือปฏิบัติจริงในพื้นที่จริง (Learning by doing) ทำให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (กวิสรา ชื่นอรุณ, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Salleh, H. ที่กล่าวถึงหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนในการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นทั้งด้านการออกแบบการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ กรอบการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการหลัก การ และวิธีปฏิบัติที่ใช้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Salleh, H., 2016) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี ที่พบว่าหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุญยฤทธิ์ ปิยะศรี, 2556)

องค์ความรู้ใหม่

ผลจากการวิจัยได้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ภาพที่ 1 กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

สรุป/ข้อเสนอแนะ

กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีองค์ประกอบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกันทุกขั้นตอน 2) วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและสมรรถนะการทำงานให้มีประสิทธิภาพ 3) ปัจจัย (Input) ได้แก่ ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรทางการศึกษา เทคโนโลยีและงบประมาณ 4) กระบวนการ (Process) คือ กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นให้ความรู้ ขั้นวิเคราะห์ ขั้นวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นนิเทศและติดตามผล ขั้นประเมินผล และขั้นขยายผลสู่ชุมชน 5) ผลลัพธ์/ผลการพัฒนา (Output) ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านวิชาชีพครู คือ การมี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ PLC การมีทักษะและประสบการณ์ และความพึงพอใจต่อกระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูสู่ความเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และ 6) ปัจจัยความสำเร็จ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

เอกสารอ้างอิง

- กวิสรา ชื่นอรุณ. (2560). รูปแบบการพัฒนาโรงเรียนส่งเสริมการคิดโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นฐาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฐาปณัฐ อุดมศรี. (2558). รูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญฤทธิ ปิยะศรี. (2556). รูปแบบการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พศิน แดงจวง. (2554). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: ดวงกลม.
- รัตนภูมิ โนสุ. (2560). แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2558). กระบวนการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้การสอนของนักศึกษาปฏิบัติการวิชาชีพครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: การวิจัยกรณีศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมุทร สมปอง. (2558). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา: การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือประกอบการอบรมขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). วิเคราะห์นโยบายการตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. เรียกใช้เมื่อ 27 พฤษภาคม 2562 จาก http://www.reo3.moe.go.th/web/imagesdownload/Policy2561/Policy_13.pdf
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2559). ประกาศสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา เรื่อง แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 27 พฤษภาคม 2562 จาก <http://www.ksp-sp.kor.th/spk1/index.php/2015-08-27-14-17-56/115-plc2017>
- อนุสรณ์ สุวรรณวงศ์. (2559). คุณลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทการศึกษาไทย. วารสารปัญญาภิวัฒน์, 8(1), 163-175.
- Ahn, J. (2017). Taking a Step to Identify How to Create Professional Learning Communities-Report of a Case Study of a Korean Public High School on How to Create and Sustain a School-Based Teacher Professional Learning Community. International Education Studies, 10(1), 82-92.
- Dan, C. (2012). Professional Learning Communities' Impact on Science Teacher Classroom Practice in a Midwestern Urban School District. In Public Access Theses and Dissertations from the College of Education and Human Sciences. University of Nebraska-Lincoln.
- Hairon, S. & Tan, C. (2017). Professional Learning Communities in Singapore and Shanghai: Implications for Teacher Collaboration. Journal Compare: A Journal of Comparative and International Education, 47(1), 91-104.
- Hallam, P. R., et al. (2015). Trust and Collaboration in PLC Teams: Teacher Relationships Principal Support and Collaborative Benefits. NASSP Bulletin, 99(3), 193-216.
- Hord, S. M. et al. (2009). Guiding Professional Learning Communities: Inspiration, Challenge, Surprise, and Meaning. California: Corwin.
- Salleh, H. (2016). Facilitation for Professional Learning Community Conversations in Singapore. Asia Pacific Journal of Education, 36(2), 285-300.
- Shanks, J. (2016). Implementing Action Research and Professional Learning Communities in a Professional Development School Setting to Support Teacher Candidate Learning. School - University Partnerships, 9(1), 45-53.